

İKİNCİ BÖLÜM

5.Gıdaların Etiketlenmesine İlişkin Genel Gereklilikler ve Gıda İşletmecilerinin Sorumlulukları

5.1.Doğru bilgilendirmeye ilişkin kurallar

MADDE 6 – (1) Gıdanın etiketlenmesi;

a) Gıdanın nitelikleri; özellikle de doğası, kimliği, özellikleri, bileşimi, miktarı, dayanıklılığı, menşe ülkesi, imalat veya üretim metodu açısından,

b) Gıdanın sahip olmadığı etkilere veya özelliklere atıfta bulunarak,

c) Tüm benzer gıdalar aynı niteliklere sahip olduğu halde, belli bir gıdanın özel niteliklere sahip olduğunu ileri sürerek ve özellikle belirli bileşenler ve/veya besin öğelerinin varlığını veya yokluğunu özel olarak vurgulayarak,

ç) Gıdanın bileşiminde doğal olarak bulunan bir öğe veya gıdada normal olarak kullanılan bir bileşen farklı bir öğe veya farklı bir bileşen ile ikame edildiği halde, görünüş, tanımlama veya resimli gösterimler vasıtasıyla söz konusu gıdada o öğenin veya o bileşenin varlığını ima ederek,

yanıltıcı biçimde olamaz.

(2) Gıdanın etiketlenmesinde, verilen bilgilerin doğru, açık ve tüketici için kolay anlaşılabilir olması sağlanır.

(3) Gıdanın etiketlenmesinde, özel beslenme amaçlı gıdalar ile ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, o gıdanın bir hastalığı önleme, tedavi etme veya iyileştirme özelliğine sahip olduğunu bildiren veya böyle özelliklere atıfta bulunan ifadeler yer alamaz.

(4) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda yer alan hükümler;

a) Gıdanın reklâmı,

b) Gıdanın tanıtımı; özellikle de şekli, görünüşü veya ambalajı, kullanılan ambalaj malzemesi, düzenlendiği biçim ve sergilenme şekli,

için de uygulanır.

5.2.Sorumluluklar

MADDE 7 – (1) Gıdayı kendi adı veya ticari unvanı altında pazarlayan gıda işletmecisi, gıdanın etiketlenmesinden sorumludur. İthal edilen gıdanın etiketlenmesinden ise ithalatçı sorumludur.

(2) Gıdanın etiketlenmesinden sorumlu olan gıda işletmecisi, zorunlu etiket bilgilerinin gıdada bulunmasını ve doğruluğunu sağlar.

(3) Gıda işletmecileri, son tüketiciye yönelik olan veya toplu tüketim yerlerine arz edilecek olan hazır ambalajlı olmayan gıdalar ile ilgili olarak, gerektiğinde zorunlu etiket bilgilerinin son tüketiciye sunulmasını sağlamak amacıyla gıdayı alan gıda işletmecisine aktarılması gereken bilgileri sağlar.

(4) Gıda işletmecileri aşağıdaki durumlarda; 8 inci ve 9 uncu maddelere göre zorunlu olan bilgilerin hazır ambalajlı gıdanın ambalajının üzerinde veya bu ambalaja yapıştırılmış bir etiket üzerinde veya gıda ile ilgili ticari belgelerin gıdanın beraberinde bulunması ya da bu belgelerin teslimattan önce veya teslimat sırasında gönderilmesi garanti edilebildiğinde bu ticari belgeler üzerinde bulunmasını sağlar. Bu durumlarda, 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen bilgiler, gıdaların pazara sunulduğu dış ambalaj üzerinde de yer alır.

a) Son tüketiciye yönelik olarak üretilen, ancak son tüketiciye satılmadan önceki ve toplu tüketim yerlerinin dâhil olmadığı bir aşamada pazara arz edilen hazır ambalajlı gıdalarda,

b) Hazırlama, işleme, parçalama, bölme veya doğrama işlemleri için toplu tüketim yerlerine arz edilen hazır ambalajlı gıdalarda.

(5) Son tüketiciye veya toplu tüketim yerlerine yönelik olmayan bir gıdayı diğer gıda işletmecilerine arz eden gıda işletmecileri, bu işletmecilere, gerektiğinde bu Yönetmelik ve gıda kodeksi kapsamında yer alan diğer etiketleme hükümleri ile ilgili sorumluluklarını yerine getirmeleri için yeterli bilgiyi sağlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

6.Gıdaların Etiketinde Bulunması Gereken Zorunlu Bilgilerin İçeriği ve Bildirimi

6.1.Zorunlu etiket bilgileri

MADDE 8 – (1) Bu Yönetmeliğin ilgili maddelerindeki istisnalar saklı kalmak kaydıyla, aşağıdaki bilgilerin gıdaların etiketinde yer alması zorunludur:

- a) Gıdanın adı,
- b) Bileşenler listesi,
- c) 21 inci maddede belirtilen alerjen bileşenler veya alerjen işlem yardımcıları,
- ç) 22 nci maddede belirtilen bileşenler veya bileşen gruplarının miktarı,
- d) Gıdanın net miktarı,
- e) Tavsiye edilen tüketim tarihi veya mikrobiyolojik açıdan kolay bozulabilen gıdalarda son tüketim tarihi,
- f) Özel muhafaza koşulları ve/veya kullanım koşulları,
- g) Üreticinin veya ambalajlayıcının veya ithalatçının veya dağıtıcının adı veya ticari unvanı ve adresi,
- ğ) Kayıt işlemine tabi olan üreticinin veya ambalajlayıcının işletme kayıt numarası,
- h) Menşe ülke,
- ı) Kullanım bilgisi olmadığında gıdanın uygun şekilde tüketimi mümkün değilse, gıdanın kullanım talimatı,
- i) Hacmen % 1,2'den fazla alkol içeren içeceklerde hacmen gerçek alkol miktarı.

6.2.İlave zorunlu etiket bilgileri

MADDE 9 – (1) Ek-2'de yer alan gıdalar veya gıda gruplarının etiketinde, 8 inci maddede belirtilen bilgilere ilave olarak Ek-2'de yer alan bilgilerin de bulunması zorunludur.

6.3.Gıdanın parti işareti veya numarası

MADDE 10 – (1) 8 inci ve 9 uncu maddelerde bahsedilen zorunlu bilgilere ilave olarak, gıdanın ait olduğu partinin tanımlanmasını sağlayan parti işareti veya numarası da ilgili gıda kodeksine uygun olarak belirtilir.

6.4.Tanımlama işareti

MADDE 11 – (1) 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmeliğe göre onay işlemine tabi olan gıda işletmelerinde üretilen veya ambalajlanan gıdalar için, 27/12/2011 tarihli ve 28155 sayılı

Resmî Gazete’de yayımlanan Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliğinde yer alan tanımlama işareti ile ilgili hükümler de uygulanır.

6.5.Ağırlıklar ve ölçüler

MADDE 12 – (1) 8 inci madde, ağırlıklar ve ölçülere ilişkin daha ayrıntılı mevzuat hükümlerinin uygulanmasını engellemez.

(2) Hazır ambalajlı gıdaların nominal dolum miktarlarına ilişkin özel hususlar, 10/4/2002 tarihli ve 24722 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hazır Ambalajlı Mamullerin Ağırlık ve Hacim Esasına Göre Net Miktar Tespitine Dair Yönetmelik (76/211/AT) ve 4/8/2010 tarihli ve 27662 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hazır Ambalajlı Mamullerin Nominal Dolum Miktarı ile İlgili Kuralların Belirlenmesine Dair Yönetmelik (2007/45/AT) kapsamında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenir.

6.6.Zorunlu etiket bilgilerinin kullanılabilirliği ve yerleşimi

MADDE 13 – (1) Zorunlu etiket bilgilerinin, bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak gıdalarda bulunması ve kolayca erişilebilir olması sağlanır.

(2) Zorunlu etiket bilgileri, hazır ambalajlı gıdalarda doğrudan ambalajın üzerinde veya bu ambalaja yapıştırılmış bir etiket üzerinde bulunur.

(3) Son tüketiciye veya toplu tüketim yerlerine; hazır ambalajlı hale getirilmeksizin satılan gıdalar veya satış yapılan işletmede tüketicinin talebi doğrultusunda paketlenerek satılan gıdalar ile ilgili olarak aşağıdaki kurallar uygulanır:

a) Zorunlu etiket bilgilerinin tümü gıdanın satış yerlerine sevk edilmesi sırasında beraberinde yer alır.

b) Gıdanın satışı sırasında, 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (e), (g) ve (h) bentlerinde yer alan bilgiler satın alan kişinin görebileceği yerlerde bulundurulur veya gıda ile birlikte satın alan kişiye sunulur.

c) Talep edilmesi halinde, satın alan kişi zorunlu etiket bilgilerinin tümü hakkında bilgilendirilir.

(4) Doğrudan satış için hazır ambalajlı hale getirilmiş olan gıdalar ile ilgili olarak aşağıdaki kurallar uygulanır:

a) Gıdanın satışı sırasında, 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (e) ve (h) bentlerinde yer alan bilgiler satın alan kişinin görebileceği yerlerde bulundurulur veya gıda ile birlikte satın alan kişiye sunulur.

b) Talep edilmesi halinde, satın alan kişi zorunlu etiket bilgilerinin tümü hakkında bilgilendirilir.

(5) Üçüncü ve dördüncü fıkralar, diğer bazı zorunlu bilgilerin belirlendiği mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla uygulanır.

6.7.Zorunlu etiket bilgilerinin bildirim şekli

MADDE 14 – (1) Zorunlu etiket bilgileri; kolayca görülebilecek, açıkça okunabilecek ve silinmeyecek şekilde dikkat çekici bir yere yerleştirilir. Bu bilgiler, diğer yazılı veya resimli unsurlar vasıtasıyla herhangi bir şekilde saklanamaz, kapatılamaz veya kesilemez. Bu bilgilere ilişkin yazılar ile zemin arasında belirgin bir kontrast olması sağlanır.

(2) Belirli gıdalar için uygulamada olan mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 8 inci maddede yer alan zorunlu etiket bilgileri ambalaj üzerinde veya ambalaja yapıştırılmış bir etiket üzerinde bulunduğu, bu bilgiler açıkça okunabilir olması sağlanacak şekilde, Ek-

3'te tanımlanan x-yüksekliğinin en az 1,2 mm olduğu punto büyüklüğündeki karakterler kullanılarak yazılır.

(3) En geniş yüzeyi 80 cm² den daha küçük olan ambalajlarda veya kaplarda, ikinci fıkra bahsedilen x-yüksekliği en az 0,9 mm olarak uygulanır.

(4) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (d) ve (i) bentlerinde belirtilen zorunlu etiket bilgileri, aynı görüş alanı içinde yer alır.

(5) Dördüncü fıkra, 16 ncı maddede bahsedilen durumlarda uygulanmaz.

6.8.Dil gereklilikleri

MADDE 15 – (1) Zorunlu etiket bilgileri Türkçe olarak verilir. Bu bilgiler, Türkçeye ilave olarak diğer ülkelerin resmi dillerinde de verilebilir.

6.9.Belirli zorunlu etiket bilgilerine ilişkin istisnalar

MADDE 16 – (1) Silinmeyecek şekilde işaretlenmiş olan ve bu nedenle herhangi bir etiket taşımayan tekrar kullanılabilen cam şişelerde, sadece 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (c), (d) ve (e) bentlerinde yer alan bilgilerin verilmesi zorunludur.

(2) En geniş yüzeyi 10 cm² den daha küçük olan ambalajlarda veya kaplarda, sadece 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (c), (d) ve (e) bentlerinde yer alan bilgilerin ambalaj veya etiket üzerinde verilmesi zorunludur. Bu durumda, 8 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen bilgiler de başka yöntemler kullanılarak veya tüketicinin talep etmesi durumunda sunulur.